

Lähikoulun osoittaminen ja oppilaaksi ottamisen perusteet esi- ja perusopetukseen

Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.05.2025 § 48

Valmistelu ja lisätiedot

perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Rikard Lindström, perustopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Jari Kettunen, varhaiskasvatusjohtaja Lena Karlsson, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Perusopetuslain mukaan kunnat vastaavat kunnassa asuvien lasten esiopetuksen ja perusopetuksen järjestämisestä. Tähän vastuuseen kuuluu se, että jokaiselle lapselle osoitetaan lähikoulu eli koulu, joka on lähellä lapsen kotia, ottaen huomioon turvallinen ja kohtuullinen koulumatka. Lisäksi on otettava huomioon, että esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus hyödyntää varhaiskasvatuksen palveluja.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.12.2024 palveluverkkoa koskevan käsittelyn yhteydessä, että perusopetuksessa otetaan käyttöön palvelualueet. Palvelualueet korvaavat aiemmin käytössä olleet oppilaaksiottoalueet. Yhdellä palvelualueella on useita kouluja ja päiväkoteja. Päätökset palvelualueista tekee jatkossakin kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esityksestä. Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää jatkossa perusteista lähikoulun ja esiopetuspaikan osoittamiseksi.

Suomenkielisten koulujen osalta Albert Edelfeltin koulun palvelualue hyväksyttiin sellaisenaan. Suomen- ja ruotsinkielisten koulujen itäiset ja läntiset palvelualueet otetaan käyttöön vain osittain ensimmäisessä vaiheessa.

Suomenkielisten koulujen itäinen palvelualue kattaa Huhtisen koulun, Keskuskoulun ja Kevätkummun koulun, ja läntinen palvelualue Hamarin koulun, Peipon koulun ja Tolkkisten koulun.

Ruotsinkielisten koulujen läntinen palvelualue kattaa Eklöfska skolanin ja Strömborgska skolanin, ja itäinen palvelualue Kvarnbackens skolanin ja Vårberga skolanin.

Muiden koulujen osalta noudatetaan toistaiseksi nykyisiä oppilaaksiottoalueiden rajoja molemmilla kieliryhmillä. Esiopetuksen ja siihen liittyvän varhaiskasvatuksen osalta noudatetaan nykyisiä palvelualueita siten, että lapsen oppimispolku olisi mahdollisimman yhtenäinen.

Yhtenäisen oppimispolun huomioimiseksi varhaiskasvatuksen sekä suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen tehtäväalueet laativat yhdessä perusteet lähikoulun ja esiopetuspaikan osoittamiseksi. Jotta lapsen ja oppilaan oppimispolku olisi mahdollisimman yhtenäinen, otetaan palvelualueet käyttöön vaiheittain syksystä 2026 alkaen. Tämä tarkoittaa, että esiopetuspaikat osoitetaan uusien perusteiden mukaisesti syksystä 2026 alkaen ja lähikoulupäätökset 1.8.2027 alkaen.

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue osoittaa esiopetuspaikan huomioiden, mikä koulu lapselle todennäköisesti tulee lähikouluksi. Päätöksen tekee varhaiskasvatuksen palvelukoordinaattori.

Päätös esiopetuspaikasta ei tarkoita, että lähikoulupäätös olisi tehty. Lähikouluoikeus koskee kaikkia kunnan alueella asuvia lapsia. Päätökset lähikoulun osoittamisesta tekee aluerehtori.

Sivistysjohtaja

Lautakunta merkitsee tiedoksi valtuuston päätöksen ja päättää, että perusteiden valmistelua lähikoulun ja esiopetuspaikan osoittamiseksi jatketaan valmistelussa mainittujen periaatteiden mukaisesti. Kasvun ja oppimisen lautakunta pyytää jaostojen lausunnot ennen kuin lautakunta päättää perusteista.

Päätös

Lautakunta merkitsi tiedoksi valtuuston päätöksen ja päättää, että perusteiden valmistelua lähikoulun ja esiopetuspaikan osoittamiseksi jatketaan valmistelussa mainittujen periaatteiden mukaisesti. Kasvun ja oppimisen lautakunta pyytää jaostojen lausunnot ennen kuin lautakunta päättää perusteista.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.09.2025
1297/12.00.01/2025

Valmistelu ja lisätiedot

perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Rikard Lindström, perusopetus- ja lukiokoulutusjohtaja Jari Kettunen, varhaiskasvatusjohtaja Lena Karlsson, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kaupunginvaltuusto päätti 11.12.2024 palveluverkkoa koskevan käsittelyn yhteydessä, että perusopetuksessa otetaan käyttöön palvelualueet, joilla voi sijaita useampi koulu tai päiväkotia. Palvelualueiden myötä vähennetään tarvetta uusille investointeille sekä tavoitellaan tilojen tehokasta käyttöä. Lisäksi palvelualueet mahdollistavat oppilasryhmien joustavampaa perustamista ja tarkoituksenmukaisten oppimisympäristöjen luomista lapsille.

Palvelualueiden käyttöönotto edellyttää, että lähikoulun osoittaminen ja oppilaaksi ottamisen perusteet esi- ja perusopetukseen päivitetään. Valmistelun yhteydessä on kuultu kasvun ja oppimisen toimialan esihenkilöitä ja rehtoreita, suomen- ja ruotsinkielistä jaostoa sekä Porvoon vanhempainyhdistykset ry hallitusta.

Koulutuksen järjestäjän tulee määritellä oppilaaksi ottamisen perusteet, jotka toimivat viranhaltijoiden päätösten pohjana. Viranhaltijan päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen aluehallintovirastoon. Lähikoulun osoittaminen ja oppilaaksi ottamisen perusteet esi- ja perusopetukseen on laadittu huomioiden lainsäädännön velvoitteet (§ 6 Perusopetuslaki) sekä lasten ja oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi on laadittu perusteet toissijaiseen oppilaaksiottoon.

Jokaisella koululla on aikaisemmin ollut oma oppilaaksiottoalue, jolloin huoltaja on etukäteen ollut tietoinen lapsen tulevasta lähikoulusta ja esiopetuksen järjestämispaikasta. Palvelualueiden käyttöönoton myötä lähikoulu tai esiopetuksen järjestämispaikka ei välttämättä ole lapsen ja huoltajien tiedossa ennen, kun virallinen päätös on tehty. Vaikka lähikoulupäätöksessä ei aina välttämättä osoiteta oppilaan kotia lähintä olevaa koulua tai esiopetuksen järjestämispaikkaa, päätöksenteossa huomioidaan tarkoituksenmukainen ja turvallinen koulumatka.

Päivitetyissä periaatteissa on määritelty 1.-2. opetusryhmien maksimikooksi 21 oppilasta, joka vastaa esiopetusryhmän enimmäiskokoa. Päätös esiopetukseen ottamisesta tehdään yhteistyössä varhaiskasvatuspalvelujen ja perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelujen kanssa. Näillä ratkaisuilla tavoitellaan mahdollisimman ehyt oppimispolku esiopetuksesta alkuopetukseen.

Liitteet

Esiopetuksen järjestämisen ja esiopetuspaikan osoittamisen perusteet 1.1.2026 alkaen

Perusopetuksen oppilaaksioton perusteet 1.8.2027 alkaen

Suomenkielisen koulutusjaoston päätös 16.9.2025 ote § 74

Ruotsinkielisen koulutusjaoston päätös 16.9.2025 ote § 62

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy oppilaan koulupaikan määräytyminen ja oppilaaksioton perusteet 1.8.2027 alkaen sekä esiopetuksen järjestämisen ja esiopetuspaikan osoittamisen periaatteet 1.1.2026 alkaen.